

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ БАНКІВ НА ПРИКЛАДІ ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК”

© Кондрат І.Ю., Топій І.І., 2014

Розглянуто особливості антикризового управління фінансами на прикладі ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК”. Метою статті є розкриття сутності та особливостей здійснення антикризового управління фінансами банківської установи. Проаналізовано підходи вітчизняних та зарубіжних дослідників до трактування поняття “антикризове управління” та на цій основі виокремлено підхід, котрий, на думку авторів, якнайповніше та об’єктивніше розкриває сутність та значення цього поняття. Окрім цього, виокремлено як особливості антикризового управління загалом, так і особливості антикризового управління банком зокрема. Проаналізовано та виокремлено основні проблеми антикризового управління у банківській сфері, а також запропоновано заходи антикризового управління проблемними банківськими активами. Запропоновані заходи антикризового управління у банківській сфері було застосовано до діяльності ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК” та визначено економічний ефект від їх можливого впровадження. Для цього було розраховано показник внутрішньої ставки генерування капіталу до і після проведення рекомендованих антикризових заходів у діяльність ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК”. Для підтвердження об’єктивності очікуваних результатів від впровадження антикризових заходів у діяльність ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК” було розраховано фактичний та очікуваний рівень ймовірності його банкрутства.

Ключові слова: антикризове управління, фінанси, банк, особливості, проблеми, сучасний стан, напрями розвитку.

I.Yu. Kondrat, I.I. Topiy
Lviv Polytechnic National University

ANTI-KRISIS FINANCIAL MANAGEMENT OF BANKS ON EXAMPLE STALEMATE OF “BROKBIZNESBANK”

© Kondrat I.Yu., Topiy I.I., 2014

The economic and financial crisis in Ukraine today increasingly exacerbate the situation of all entities both enterprises of different scales and insurance companies, credit unions, investment funds, banks and so on. Functioning of the economy of any country can not be imagined without efficient banking system. Banks deeply penetrate into the sphere of production and actively influence the economic and social processes in the country. For a long period of banking institutions activity has been unstable and it gets worse every year. The main destabilizing element of home banks is their liquidity, which decreases each passing day, causing panic among the population, which in turn leads to an outflow of deposits from the banking system. Also, banks have significant challenges associated with managing their problem assets. All these destabilizing factors negatively affect the financial stability of individual banks and the banking system as a whole. In addition, the crisis leads to a reduction of the number of jobs and, consequently, deprive people of livelihood. That is why particularly

relevant today there are anti-crisis measures, which will be used to stabilize the economic situation in the country and to improve the financial stability of banks and other entities.

The purpose of this article is to outline the nature and features of anti-crisis management financial banking institutions to develop specific anti-crisis measures of management distressed bank assets and to apply them to the activity of PJSC "Brokbiznesbank".

To date, no consensus among scientists about the nature of anti-crisis management has not happened. In particular, they have different definitions of essence of anti-crisis management bank. Thus, O. Dzyublyuk, Yu.Rebryk, I. Blank consider anti-crisis management as a process, whereas V. Kovalenko, A. Kruhmal, V. Shpachuk, W. Wolf, M.Bas understand it as a set of activities. However, despite this, both a process and a set of measures are aimed at preventing, monitoring and recovery.

Anti-crisis management in foreign literature is mainly considered as external control, that is to involve crisis management professionals from abroad, while home scholars emphasize its external and internal components. In V.I.Kostohryz's opinion, there are three types of anti-crisis management: pre-crisis; management in times of crisis; management processes to overcome the crisis, each of which can be carried out both by internal and external experts.

Thus, the bank anti-crisis management can be defined as a set of tools and measures of the legal, organizational and financial nature, which are aimed to identify and prevent crises in the bank's activities, restoration of its liquidity, solvency, competitive position.

Analysis of home and foreign literature showed a wide range of factors destabilizing the banking sector, highlighted by scientists and allowed to distinguish their own, ones including the following: deterioration in asset quality, particularly increase of the share of "non-performing" assets, reducing of emergency bank liquidity, significant costs of banking institutions directly concerning both their operations and functioning of the administrative apparatus, neglecting qualitative assessment of the creditworthiness of bank borrowers, late NBU reaction to banks loss of their solvency, increase of banks systemic risk.

To improve the financial condition and remove it from the crisis we suggest the following measures: to change the repayment provisions of problem loans, the sale of bad loans, carrying out the bank capitalization, restructuring of its assets and liabilities. Primary role in anti-crisis management plays a banks troubled asset management. The most effective and efficient management can ensure the stability and reliability of both the first and the second levels of the banking system of Ukraine.

Thus, in modern economic conditions the anti-crisis bank management system effects essentially the restoration of financial firmness and solvency of both every individual bank and the stability and effectiveness of Ukrainian banking system function in whole. The perspective direction of future investigation will be the distinction of anti-crisis management factors of bank finances and working out means of their elimination.

Key words: anti-krisis management, finances, bank, features, problems, modern state, directions of development.

Актуальність теми. Економічна та фінансова кризи сьогодні в Україні все більше і більше загострюють становище всіх суб'єктів господарювання: як підприємств різних масштабів, так і страхових компаній, кредитних спілок, інвестиційних фондів, банків тощо. Функціонування сучасної економіки будь-якої країни неможливо уявити без ефективної банківської системи. Банки різних рівнів глибоко проникають у сферу виробництва і активно впливають на економічні та соціальні процеси в державі.

За висновками науковців криза в Україні була спричинена саме проблемами в банківському секторі. Наслідком негативного впливу кризи на Україну стало стрімке зростання обсягу проблемних банківських кредитів, відтік депозитів з банків, зниження курсу гривні. Станом на

31.05.2014 р. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) ввів тимчасову адміністрацію у вісімнадцяти банках; три банки перебувають на стадії ліквідації; серед цих банків є такі, які входять до двадцяти найбільших в Україні [12].

Обсяг ресурсів ФГВФО, які він використовує для повернення депозитів фізичних осіб у разі зарахування банку до категорії неплатоспроможних, станом на кінець 2013 року становить 7292,9 млн.грн., тоді як депозитний портфель лише одного із банків, в якому введено тимчасову адміністрацію, становить понад 7,6 млн. грн. Це свідчить про неможливість повернути кошти всім вкладникам неплатоспроможних банків.

Основним дестабілізуючим елементом діяльності вітчизняних банків є їхня ліквідність, яка з кожним днем зменшується, породжуючи паніку серед населення, яка, своєю чергою, зумовлює відтік депозитів з банківської системи. Також у банків є значні проблеми, що пов'язані із управлінням їх проблемними активами. Всі ці дестабілізуючі фактори негативно впливають на фінансову стійкість кожного окремого банку та банківської системи загалом. Крім того, кризова ситуація призводить до скорочення кількості робочих місць, а, отже, і позбавляє населення засобів існування. Саме тому особливо актуальними сьогодні є антикризові заходи, спрямовані на стабілізацію економічної ситуації в країні та на підвищення фінансової стійкості банків та інших суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості антикризового управління банківською діяльністю досліджували такі зарубіжні дослідники, як: Дж. Гарсія, А. Деміргук-Кунт, П. Роуз, А. Кармінський, А. Тавасієв та ін. Сучасні інструменти антикризового банківського менеджменту відображено і в наукових працях українських дослідників, зокрема: О. І. Барановського, Т. А. Васильєвої, В. М. Гейця, О. В. Дзюблюка, О. М. Діденко, А. М. Мороза, Т.С. Смовженко, Р.А. Слав'юка, О.Б. Афанасьєвої та ін. Незважаючи на численні дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів розглянутої проблеми, багато питань, пов'язаних із особливостями антикризового управління фінансами банків, залишаються не вирішеними та потребують подальших наукових досліджень.

Вклад основного матеріалу. Термін “антикризове управління” з'явився в економічній літературі недавно, тому єдиного підходу щодо його трактування немає. Українським законодавством не передбачено терміна “антикризове управління”, натомість визначена такі поняття, як “фінансове оздоровлення” та “досудова санація”. Фінансове оздоровлення банку – відновлення платоспроможності банку та приведення фінансових показників його діяльності у відповідність із вимогами Національного банку України [1].

Досудова санація – система заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, які може здійснювати власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, інвестор з метою запобігання банкрутству боржника шляхом реорганізаційних, організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів відповідно до законодавства до початку порушення провадження у справі про банкрутство [2].

Науковці по-різному визначають суть антикризового управління банком. О. Дзюблюк [4], Ю. Ребрик, І. Бланк розглядають антикризове управління як процес, тоді як В. Коваленко, О. Крухмаль, В. Шпачук, В. Вовк, М.Бас розуміють його як комплекс заходів. Проте, незважаючи на це, як процес, так і комплекс заходів, спрямовані на попередження, моніторинг та подолання кризи.

Антикризове управління в іноземній літературі переважно розглядається як зовнішнє управління, тобто передбачає залучення професіоналів з антикризового менеджменту ззовні, тоді як вітчизняні науковці наголошують на його зовнішній та внутрішній складовій. На думку В.І. Костогриз, є три види антикризового управління: передкризове; управління в умовах кризи;

управління процесами виходу із кризи, кожне із яких можна здійснювати за допомогою як внутрішніх, так і зовнішніх експертів.

Отже, антикризове управління банком можна визначити як комплекс засобів та заходів правового, організаційного та фінансового характеру, котрі спрямовані на виявлення та попередження кризових ситуацій в діяльності банку, відновлення його ліквідності, платоспроможності, конкурентної позиції на ринку, а також забезпечення тривалої фінансової стійкості.

Антикризове управління банківською системою України здійснюється як урядом держави, центральним банком, так і менеджментом конкретного банку, котрий перебуває в призовому чи передкризовому стані. Воно містить різноманітні антикризові інструменти. Найпоширенішими інструментами антикризового управління, які використовували в період першої хвилі і продовжують використовувати в період другої хвилі фінансової кризи Національний банк України та окремі банки, є такі: рефінансування (чинна ставка рефінансування станом на травень 2014 р. становить 14,5 %, а обсяг кредитів рефінансування, виданих лише за перший квартал 2014 р., становить понад 41 млрд.грн.), введення тимчасових адміністрацій (станом на 31.05.2014 р. тимчасова адміністрація діє в 18 банках), регулювання рівня мінімального резервування (цей інструмент застосовував НБУ наприкінці 2013 р. з метою регулювання банківської ліквідності), видача стабілізаційних кредитів, реструктуризація заборгованостей, зменшення витрат внаслідок скорочення мережі банківських філій (особливо неприбуткових) тощо [12, 13].

Проте не завжди інструменти, що використовуються, позитивно впливають на подолання кризи: так, наприклад, доволі високі обсяги рефінансування, видані НБУ, зумовили значну девальвацію національної валюти, курс якої відносно долара США змінився із 9,4 до 11,88 грн. за 1 долар. Саме тому слід ретельно аналізувати наслідки впливу кожного із антикризових інструментів, які планується використовувати.

Сучасні умови ведення банківського бізнесу характеризуються низкою фінансово-економічних проблем. Проблеми функціонування банківської системи, її регіональних особливостей, ролі центрального банку у них, висвітлено у працях багатьох науковців, таких як: О. Брегеда, З. Герасимчук, Л. Гриценко, Г. Панасенко, Я. Гудзевич, В. Міщенко, М. Савлук, Р. Слав'юк [9], Т. Міщенко та ін. Кожен із них виділяє певні проблеми банківського сектора і пропонує свої шляхи їх вирішення.

О.І. Копилюк серед основних проблем функціонування банківської системи виокремлює зростаючу тенденцію витратності функціонування банків України, що спричиняє їх збиткову діяльність, оскільки витрати зростають більшими темпами, ніж доходи, а також слабку фінансову спроможність корпоративних клієнтів, котрі вкладають свої вільні фінансові ресурси в інші сфери господарської діяльності на противагу банківському бізнесу, про що свідчить зменшення частки коштів суб'єктів господарювання в структурі банківських зобов'язань з 28,84% в 2007р. до 21,03% в 2013р.

Д. Гуменюк та О. Шайда наголошують на проблемі низького рівня капіталізації банківської системи, низького рівня якості послуг та їх високої вартості.

Г.Т. Карчева стверджує, що однією із основних проблем банківського сектора є функціонування банків у режимі спекулятивного фінансування, відсутність здорової фінансової основи для збалансованого економічного зростання в Україні, залежність розвитку від зовнішніх кон'юнктурних запозичень, що містить серйозні ризики для банківської системи України, а також доволі низький рівень повернення раніше отриманих кредитів [6]. Не менш важливою проблемою банківського сектора є недостатність і нестабільність ресурсної бази банків [4, 5, 8]. З початку другої хвилі економічної кризи в банківській системі України з'явилися проблеми, пов'язані із погіршенням якості активів банків, які потребують застосування заходів антикризового управління з боку комерційних банків та НБУ. Узагальнений перелік таких проблем та заходів їх усунення подано в табл. 1.

Заходи антикризового управління проблемними банківськими активами

Проблеми	Заходи антикризового управління
Погіршення якості активів, зокрема зростання частки “непрацюючих” активів	1. Продаж проблемних кредитів через відкритий або закритий тендер, прямий продаж, сек’юрітизацію, передачу (переуступку) прав вимоги інститутіві спільного інвестування. 2. Зниження процентних ставок за окремими видами кредитів, наприклад, споживчими чи іпотечними. 3. Збільшення строків погашення кредитів (продлонгація), особливо тих, що характеризуються низькою дохідністю для банку. 4. Скорочення основної суми кредитів з низькою дохідністю шляхом її часткового списання. 5. Конвертація валютних кредитів, тобто переведення з іноземної в національну валюту з використанням поточних процентних ставок на момент конвертації [11].
Скорочення швидкої ліквідності банків	1. Трансформація активів шляхом формування запасу ліквідності (нагромадження високоліквідних активів, які банк може продавати у разі виникнення попиту на ліквідні засоби з боку клієнтів банку, поки він не буде задоволений повністю). 2. Запозичення ліквідних засобів для задоволення існуючої потреби в ліквідних коштах безпосередньо в момент виникнення попиту на них; відразу після задоволення попиту – скорочення обсягу високоліквідних активів. 3. Збалансоване управління ліквідністю (передбачає одночасне поєднання двох попередніх заходів) [3, 10].
Значні витрати банківських установ, котрі стосуються як безпосередньо їх операційної діяльності, так і функціонування апарату управління [7]	1. Зменшення витрат операційної діяльності банку за рахунок скорочення мережі філій, вибору дешевших каналів комунікацій із клієнтами, скорочення витрат на маркетинг, використання аутсорсингу. 2. Зменшення адміністративних витрат шляхом їх оптимізації.
Нехтування якісною оцінкою кредитоспроможності позичальників банку	Розроблення та повне застосування системи оцінювання кредитоспроможності позичальників банку.
Несвоєчасна реакція НБУ на втрату банками їх платоспроможності	Посилення контролю НБУ за діяльністю банків, особливо щодо цільового використання ресурсів рефінансування та вжиття негайних заходів у разі порушення банківського законодавства.
Зростання системних ризиків банківських установ	1. Скорочення обсягів активних операцій у найбільш ризикових напрямках діяльності. 2. Підвищення рівня страхування ризиків, що істотно впливають на фінансовий стан банку. 3. Підвищення рівня диверсифікації як за активними, так і за пасивними операціями. 4. Постійний облік ризику кредитного портфеля банку та вжиття заходів щодо його негайного скорочення.

У сучасних економічних умовах система антикризового управління банку істотно впливає на відновлення фінансової стійкості та платоспроможності як кожного окремого банку, так і на стабільність та ефективність функціонування банківської системи України загалом.

Розглянемо вплив окремих антикризових інструментів на покращення фінансового стану банку на прикладі ПАТ “Брокбізнесбанк”, який є системним банком та, який 3 березня 2014р. НБУ визнав неплатоспроможним та ввів у нього тимчасову адміністрацію.

Під час аналізу фінансового стану ПАТ “Брокбізнесбанк” виявлено такі основні проблеми в його діяльності: скорочення прибутку та отримання збитку в розмірі 19,6 млн.грн., погіршення якості активів, зростання обсягу проблемних кредитів, зростання кредитного ризику, зниження рівня достатності та захищеності капіталу тощо.

Для покращення фінансового стану банку та виведення його із кризи пропонуємо здійснити такі заходи: змінити умови погашення проблемних позик, продати проблемні кредити, докапіталізувати банк, реструктуризувати його активи та пасиви.

Рекомендований обсяг докапіталізації ПАТ “Брокбізнесбанк” становить 7 млрд. грн. Зміну фінансової стійкості банк характеризуватимемо через рівень його капіталізації. Для цього використовуватимемо внутрішню ставку генерування капіталу (g), яка розраховується за формулою:

$$g = \frac{ROE + RR}{1 - \frac{ROE}{RR}} = PM * AU * EM * RR, \quad (1)$$

де ROE – рентабельність капіталу; RR – коефіцієнт утримання прибутку; PM – коефіцієнт прибутку; AU – дохідність активів; EM – мультиплікатор капіталу.

Що більше значення внутрішньої ставки генерування капіталу, то більші можливості банку внутрішньо генерувати капітал та забезпечувати себе необхідними ресурсами, що, своєю чергою, покращує його фінансову стійкість [3].

Результати докапіталізації ПАТ“Брокбізнесбанк” наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Розрахунок внутрішньої ставки генерування капіталу до і після докапіталізації ПАТ“Брокбізнесбанк”

Показники	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2013 рік (з урахуванням докапіталізації)
Вихідні дані				
Дивіденди, тис.грн.	48600	0	0	0
Чистий прибуток, тис.грн.	22848	518	-19620	-19620
Активи, тис.грн.	18941817	16927723	28914109	35914109
Власний капітал, тис.грн.	2427598	2919052	14477755	21477755
Валовий дохід, тис.грн.	1851606	1931897	2009464	2009464
Коефіцієнти				
Коефіцієнт сплати дивідендів (PR)	2,127101	-	-	-
Мультиплікатор капіталу (EM)	7,802699	5,799048	1,99714	1,672154
Коефіцієнт прибутку (PM)	0,01234	0,000268	-0,00976	-0,009764
Дохідність активів (AU)	0,097752	0,114126	0,069498	0,055952
Прибутковість активів (ROA)	0,001206	0,000031	-0,00068	-0,000546
Прибутковість капіталу (ROE)	0,009412	0,000775	-0,00136	-0,000914
Коефіцієнт утримання прибутку(RR)	-1,1271	1	1	1
Внутрішня ставка генерування капіталу (g), %	-0,01061	0,000177	-0,00136	-0,000413

З даних табл. 2 видно, що в 2013 році до проведення докапіталізації “Брокбізнесбанк” мав від’ємне значення внутрішньої ставки генерування капіталу, що негативно впливало на його діяльність. В результаті залучення додаткового капіталу в рекомендованому експертами обсязі 7 млрд. грн, внутрішня ставка генерування капіталу збільшилась, що свідчить про посилення можливостей банку внутрішньо генерувати капітал та про покращення його стійкості. Крім того, знизився ризик потенційних втрат банку, про що свідчить значення мультиплікатора капіталу.

Щодо реструктуризації активів та пасивів банку, то її можна проводити шляхом певного моделювання його активно-пасивних операцій. При проведенні моделювання за критерій моделювання ми обираємо досягнення прибутку попереднього 2012 р., тобто 518 тис.грн. Моделюванням ми отримали нову структуру балансу банку, котрий наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Баланс ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК”

Статті балансу	Значення до реструктуризації, тис. грн.	Значення після реструктуризації, тис. грн.	Абсолютне відхилення, тис. грн.
Активи			
Кредити юридичних осіб на поточну діяльність	10169935	4231877,02	-5938057,98
Кредити юридичних осіб (овердрафти)	202382	242858,4	40476,40
Кредити фізичних осіб	2110729	6007744,076	3897015,08
Цінні папери	284852	2665454,663	2380602,66
Інші види активів	16146211	16146211	0,00
Баланс	28914109	29294145,16	380036,16
Пасиви			
Власний капітал	14447755	14447755	0,00
Депозити юридичних осіб	3142697	2035237,959	-1107459,04
Депозити фізичних осіб	7437476	8924971,2	1487495,20
Випущені банком цінні папери	0	0	0,00
Кредити рефінансування	846386,15	846386,15	0,00
Інші види пасивів	3039794,85	3039794,85	0,00
Баланс	28914109	29294145,16	380036,16

Структуру Звіту про фінансові результати досліджуваної банківської установи наведено у табл. 4.

Таблиця 4

Звіт про прибутки і збитки ПАТ “БРОКБІЗНЕСБАНК”

Найменування статті	До реструктуризації, тис. грн.	Після реструктуризації, тис. грн.	Абсолютне відхилення, тис. грн.
Процентні доходи	1696830	1959594,22	262764,22
Процентні витрати	-1327408	-1559574,22	232166,22
Інші види доходів	312634	312634	0,00
Адміністративні та інші операційні витрати	-499540	-510000	10460,00
Інші види витрат	-202136	-202136	0,00
Прибуток (збиток)	-19620	518,00	20138,00

Отже, в результаті зміни структури балансу вдається замість збитку в розмірі 19620 тис. грн. отримати прибуток 518 тис. грн. Зростання прибутку можливе за рахунок збільшення процентних доходів на 262764,22 тис. (тобто на 17,49%). Адміністративні витрати можуть зрости ще на 10460 тис. грн. Процентні витрати також зростуть на 232166,22 (тобто на 15,49%), проте це менше, ніж зростання процентних доходів. Тобто реструктуризація забезпечить позитивні зміни.

Кожен банк, надаючи позику клієнту, розробляє для нього персональну схему її погашення (план погашення позики). Банки часто використовують кредитну схему, яка полягає у сплаті щомісяця однакової суми клієнтом, а відсотки нараховують від початкової суми боргу, тобто щомісячна сума відсотків, сплачуваних боржником, залишається незмінною протягом усього періоду погашення кредиту. Така схема є доволі дорогою для клієнта і приводить до появи проблемного кредиту у банку. Для вирішення цієї проблеми банк змінює схему погашення позики на іншу, котра передбачає сплату відсотків від залишкової суми боргу, а основна сума боргу погашається рівними частинами. Така схема за висновками аналітиків знижує рівень непогашення позики на 15–20%, а у разі пролонгації позики (продовження терміну погашення) – на 25%.

Так, у результаті зміни схеми погашення кредиту, виданого “Брокбізнесбанком” у 2012р. за першою вище описаною схемою в розмірі 0,5 млрд. грн. на 5 років під 22% річних, на схему, що передбачає сплату відсотків від залишкової суми боргу та пролонгацію позики на 3 роки, вдасться знизити рівень неповернення позики в 2,11 разу із 45% до 21,31%, а також отримати більше процентних доходів на 64077,79273 тис. грн. (тобто на 22,84%). Динаміку зменшення основної суми позики за схемою №1 та №2 подано на рис. 1.

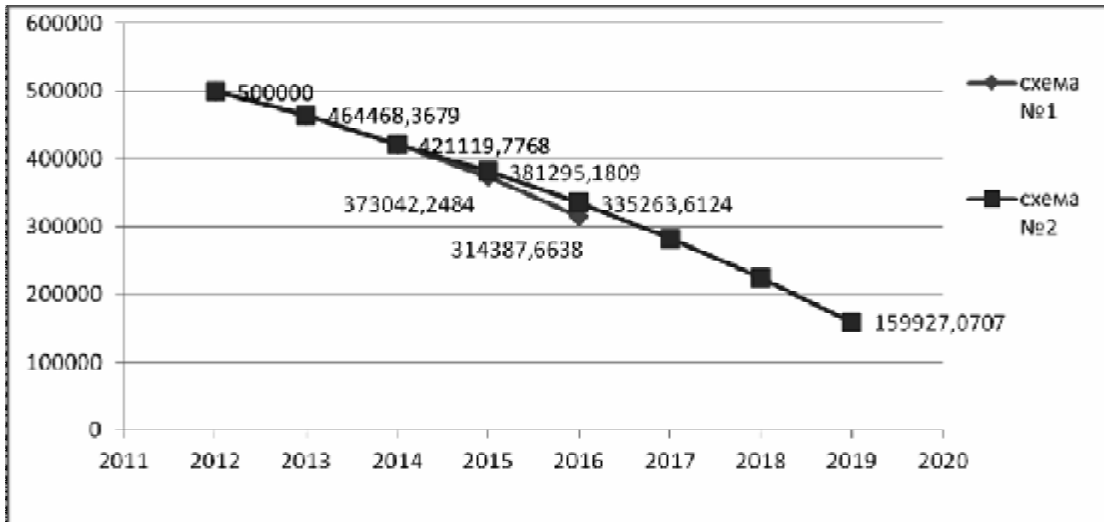

Рис. 1. Графічна інтерпретація динаміки погашення основної суми кредиту за схемою №1 та №2

У результаті реалізації всіх запропонованих рекомендацій ПАТ “Брокбізнесбанк” покращить свій фінансовий стан, що позначиться на його діяльності (табл.5).

Таблиця 5

Результати впливу рекомендованих заходів на окремі показники діяльності ПАТ “Брокбізнесбанк”

Показники	Фактичні значення	Планові значення	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
Мультиплікатор капіталу	11,46	3,81	-7,65	-66,75
Коефіцієнт загальної ліквідності, %	200,29	244,46	44,17	22,06
Частка кредитів у загальній сумі активів, %	90,82	78,88	-11,94	-13,14
Процентна маржа, тис.грн.	369402	400020	30618	8,29
Рентабельність активів, %	-0,07	0,06	0,13	186,16
Рентабельність капіталу, %	-0,14	0,10	0,24	172,90
Чиста процентна маржа, %	1,28	1,10	-0,18	-13,89
Коефіцієнт ефективності діяльності, %	99,66	101,16	1,50	1,50

Результати оцінювання ймовірності банкрутства банку після проведених змін наведено у табл.6.

Таблиця 6

Результати оцінювання ймовірності банкрутства ПАТ “Брокбізнесбанк” після проведення рекомендованих заходів

Показники	Фактичні значення	Планові значення
Рівень проблемних кредитів (к1)	0,49	0,19
Коефіцієнт миттєвої ліквідності (к2)	0,22	0,26
Рівень левериджу (к3)	1,00	1,44
Співвідношення відкритої валютної позиції і власного капіталу (к4)	0,0004	0,0003
Інтегральний індекс (L)	45,24	47,95

Як бачимо із інформаційних даних табл. 6, ймовірність банкрутства “Брокбізнесбанку” знизилась, що, безперечно, є позитивною тенденцією.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, в сучасних економічних умовах система антикризового управління банку істотно впливає як на відновлення фінансової стійкості та платоспроможності як кожного окремого банку, так і на стабільність та ефективність функціонування банківської системи України загалом. При цьому важливу роль в антикризовому управлінні відіграє управління проблемними активами банків. Саме ефективне та раціональне управління ними спроможне забезпечити стабільність та надійність діяльності як першого, так і другого рівнів банківської системи України. Перспективним напрямом подальших досліджень стане виокремлення чинників антикризового управління фінансами банківських установ та розроблення заходів їх усунення.

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” зі змінами від 19.04.2014 № - 2121-14. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 2. Закон України “Про банкрутство” зі змінами від 01.09.2001 № - 784-14. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 3. Волик Н. Г. Напрями зміцнення фінансової стійкості банківських установ / Н.Г. Волик, О.О. Мацька // Фінанси, Грошовий обіг і кредит. – 2011. – №3. – С. 203. 4. Дзюблюк О.В. Оптимізація формування ресурсної бази комерційних банків // Банківська справа. – 2013. – №5. – С. 38–46. 5. Дмитриєва Е.А. Оптимізація ресурсної бази комерційного банку в умовах фінансової кризи / Е.А. Дмитриєва // Вісник СевНТУ. – 2012. – №109. – С. 26–32. 6. Карчева Г.Т. Основні проблеми розвитку банківської системи України в посткризовий період та шляхи їх вирішення / Г.Т.Карчева // Вісник НБУ. – 2012. - № 18. – С.26–32. 7. Котенко О.О. Антикризове управління адекватністю банківського капіталу: дис. канд. екон. наук / О.О. Котенко // ДВНЗ “УАБС НБУ”. – Суми, 2014. – С. 132–135. 8. Кривич Я.М. Управління ризиками у банківській діяльності. / Я.М. Кривич //Тенденції розвитку економіки у 2014 році: аналітичний та теоретико-методологічний аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – 2014. – № 1. – С. 45–46. 9. Слав`юк Р.А. Управління проблемними активами в банках: монографія кол.авт.; за ред. д-ра екон. наук, проф. Р.А.Слав`юка. – К.: УБС НБУ, 2012. – 370с. 10. Сугоняка М.В. Формування механізму антикризового управління системним банком: [монографія] / М.В.Сугоняка. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 134–138. 11. Олійник А.А. Напрями оптимізації ресурсного портфелю банків України / А.А. Олійник // Тенденції розвитку економіки у 2014 році: аналітичний та теоретико-методологічний аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – 2014. – № 1. – С. 52–54. 12. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fg.gov.ua. 13. Офіційний сайт НБУ. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.